

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALVI FELSEGNEK
KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBÖL Szombaton 12. Juliusban. 1788.

Hazánkbeli Történetek.

Mesztertze - Bányán 27-dik Juniuban. Itt körül-
 Ű löttünk edgy S * S * nevü Leány - aszszonyka
 teréhben esvén, Aprilis' elein edgy fiatskát szült
 vala a' Világra. Hogy szüz Leány' maradhason,
 ezen kis magzatotskáját edgy fazékba tévén (az
 Attya, Anya és Testvérjeinek tudtokra) a' Pintzé-
 ben el-temette. Két hónapok után (igaz kereszteny-
 ségből-é, vagy haragból? nem tudhatom) edgyik
 testvérei körül a' Városi Magistrátusnál fel-adja a'
 dolgot. Vallatásra húzzák a' Leányt; ki tagadván

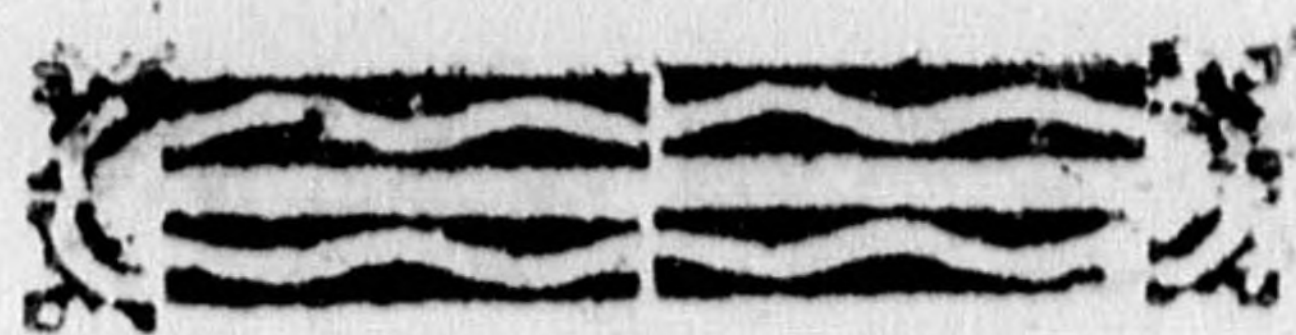
azt állítja vala, hogy ő azon fazékba egyebet temetet volna-el. Nagy lévén a' gyanú, a' Vármegyére küldik a' személyt, a' hól-is egy Doktor, 1 Feltser, és 1 Bába által meg-visgáltatván, a' Leány valóságos Szüznek ítéltetik, — azonban, éppen midőn — mint bűn gyanúja alól fel-szabadút — szekerre ülne, hogy haza-mennyen, hát hozzák az Attya házától a' gyermek tetemeivel meg-tömött fazakat, mellyet tsak ugyan azon említett vádló Tésvéré a' bűnösnek meg-talált; ezzel meg-fordíták a' szekeret, és most mint valóságos bűnös a' Vármegye fogságában várja a' meg-érdemlett büntetést. — Mellyik fene vad szokta ezt tselekedni a' maga tulajdon magzattyával? — 's még pedig II. dik JOSEF alatt — a' midőn az illy meg-esteknek régi-szokásban vólt gyalázatos büntetések kegyelmelen — éppen az illyetén történeteknek el-kerülésékért — el-vagnak töröltetve. — Ugyan ezen Városban, és azon időben, edgy már 3 esztendőktől fogva özvegységben élő ifju-aszszonyka ezen láb-szúró tövisszes úton el-találván tántórodni, hogy a' titokban lévő gyümöls minden bészület' meg-sértődése nélkül érhesék-meg. a' Boffánával ugy tudta a' titkot rejtegetni, hogy azt senki észre nem vehette. Itt-is egy szép gyerek születik; 's fogja az Anya magát edgy katonánét fogad, ki az ártatlant mint egy más-fél mért-földnyire egy faluba vivé, olly reménység alatt, hogy azt ott valakinek háza körül le-tévén, a' gyermek ugyan életét el-ne veszténé; de az Annyáról semmit se tudna. Meg-érkezvén ide a' katonáné, le akarja a' gyermeket edgy

Parafztnak háza Szerőjében (Tsüérében) tenni; de a' Parafzt észre vévén az Afzszonyt, meg-fogaték 's a' Szolgabirohoz viteték. ki-vallá az egész történetet, és így az Anyának, az Egyiptomba küldött tsetsemő vizsgáló-adaték. — Szép hírek ezek? — Minden-felől jönnek a' Tudósítások, mellyek-szerént már a' Magyar Hazában minden N. Vármegyéknél a' Közönséges gyűlések meg-vóltanak, mellyekben a' Tisztviselő Urak, a' Fő-Ispány Uraknak jelen-létekben, a' szükséges hadi-segittséget nagy örömmel es készséggel ki-rendelték, és annak ki-szolgáltatásához-is hozzá kezdettenek. — A' Posonyi Német Ujságnak 54-dik Levelében, a' Miskóltzi tudósítás alatt az iratik, hogy a' N. Vármegye gyűlésében a' Nemesek' fel-ülése eránt-is rendelés tétetett volna; de az ilyen rendelésekről még a' Magyar Kurir semmit sem tud. — A' múlt h. 20-dikán 250 Tsászár Sergebéli Húszárok érkeztenek vala Péterváradról Posonyba, kik Lengyel-ország-felé indulának. Mig ezek itt tsak keresztül mentenek 13 vállagotott ifjakat bé-is vettének 's el-vittek magokkal. — Az eleséget és más hadi-készületeket vivő hajók egy-mást érik a' Dunán.

Elegyes Hadi-Történetek.

A' Zemlinből jött Tudósításokból értjük, hogy noha már az itt sekvő nagy Tábortól sok Sergek küldettenek légyen-is az apróbb Táborok' segittségére, még-is 75-ezerből álló fegyveresek találatnak benne; és a' mely leg-örvendetesebb izenet, olly óltsóság vagyon ezen Tábornál, hogy 8 Kron 4 tal

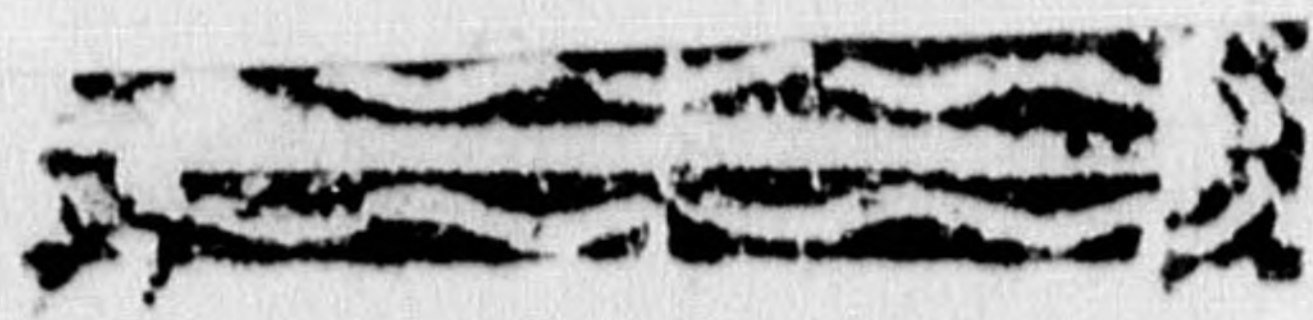
ételből álló ebédet találhat ki-kí magának a' Tábori Vendég-sátorokban. Ő Felsége igen sok jó Ausztriai bort hozatott-le a' maga költségén ide, melynek kupája magának ő Felségének 16 krajtzárban áll; de a' katonaságnak 8 krajtzárokért méreti; a' hogy Ausztriában a' leg-rozsizabbik bort sem vehetjük-meg. — Mind ő Felsége a' Császár, mind a' Ferentz fő Hertzeg és fő Vezér Lászy kivánt egészségben vagynak. Az utolsó forró-hideg-lelés nyavallyájából nem rég, hogy tökéletesen helyre-állott.

Éppen most érkezék edgy 29-dik Junii költ tudósító Levelünk Ujj-Palánkáról, hogy 28-dikban, mint egy 5000 fegyveresből álló Török Sereg, azon mi Rama nevű Várotskákat, mely a' Dunának innettső partján vagyon épülve, és a' melyben a' Belgiojosó Sergéből edgy Tiszt 23 Legényel vala őrizeten, leg-nagyobb tüzzel és erővel kezdette ostromlani. Azon benn lévő Vitéz All-Hadnagy B. Lo-Presti minekutánna a' maga maroknyi Sergével az ostrom-tüzét 4 egész óráig vitézül ki-állotta volna, és az ellenségnek az alatt kemény károkat tett volna, le-lövék a' Várnak edgyik oldalát, kapuját meg-gyújták és az ellenség a' Várba bé-rohanván — ekkor-is ezen kevés nép, a' fel-adás helyet vitézi erővel ellent állván, mind addig el-tökélett indulattal hartzolának, mig végre mind egy lábíg le-aprítettának. A' Régi Görögök' és Romaiak' vitézségére emlékeztet ezen példás történet; mellyet talám alább bővebben meg-fogunk' látni. — A' Törökök között itten 400-an estenek-el, és 100-an sebesítették-meg, ezen maroknyi

népnek az utolsó tsep vérig álhatatosan hartzoló fegyvere által. A' miéinknek fejeket, és minden köntöfseiket, fegyvereiket magokkal a' Törökök elvitték, és minthogy a' mi nem mezfze lévő Sergeinknek 12 fontos gollyóbífsaitól meg-rettentenek, a' Várat ott hagyták. — Mihelyt az ellenség ezen Várból ki-költözött, leg-ottan Ujj-Palánkáról más nagyobb őrizet küldeték ide, kik a' mi Vitézeink között 21-nek testét öszve-szaggatva meg-találák és el-temeték. Hadnagy B. Lopresti Ujj-Palánkában egész hadi-pompával temetteték-el; jobb keze 3 darabba, bal-keze kettőbe vala vágva, 2 lövések és egy halálos szúrás vala testén.

Edgy elég hiteles tudósítás-szerént: a' múlt h. 20-dikán, a' gyalog Székellyek Obestere Horváth Ur között, és mintegy 3-ezerből álló Törökök között, az Adsudi határon egy vakmerő bátorsággal tellyes véres ütközet esett: mellyben a' Törökök között csak a' tsatázó piatzon 300-an maradtak halva, közel annyi halotjaikat és több sebeseiket a' mint érkezhettek hirtelen fel-szedvén, azokkal Foksán-felé el-szaladtanak. Részünkről itt estenek-el 53-man, ezek közé számláltatik egy Húszár-Kapitány-is, a' kinek most a' Nevét meg-nem tudhatuk; hanem erről közelebbről bővebben. — Brassóból tudósíttatunk, hogy a' Bozzai Palsuson esett minapi szerentsétlen tsatában el-esett Székellyeknek feleségei, gyermekei, esmerőlsi és más rokonai mind ki-gyültenek vala a' tsata-helyre, olly véggel, hogy ök az ő véletlen meg-hólt kedveseiket sírás és edgy utolsó halva látás után magok temethes-

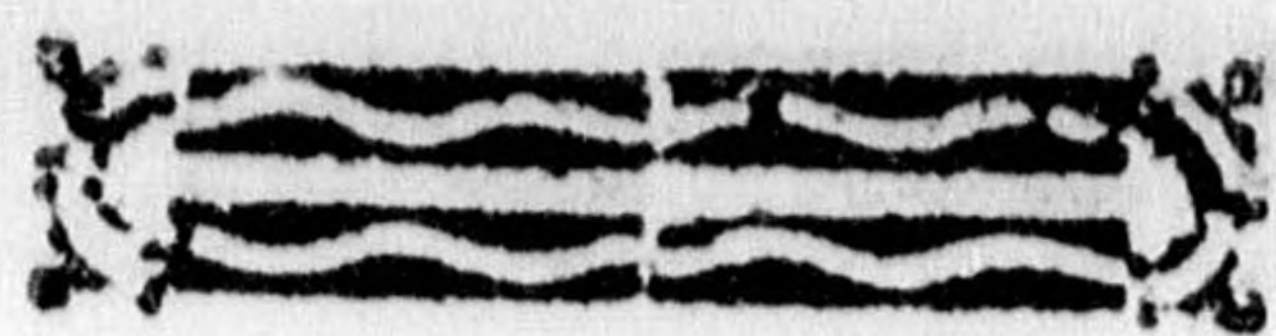

sék-el ; de senki közülök a' maga Férjére , attyára , vagy rokonára nem találhata ; mivel minnyájon fő nélkül ugyan azon hadi-köntösben valának. — Az itt véghez ment Afzszonyok' és Leányok' sírását ki-tudná le-írni ? Némellyek Koporlot-is vitte nek vala ; de azokban temetkezni , a' tsata törvénye ellen meg-nem engedték , hanem ott közönségesen el-temettetének.

Bukovinából írják , hogy Jun. 13-dikán , déltályban , a' Tsászár - Húszárok közzül edgy Svadrom , a' Hotimi Rajába egy Török őrizetre béütvén , az ottan vigyázaton lévő Törököket Sántzaikból ki-üzték ; azokat körül-vették ; és meg-emlékezvén ezen Tsászár Húszárok arról , hogy a' Török , a' mi jó vérü vitézeinket , ha keritheti , irgalom nélkül fel-szokta kontzolni ; tehát ezek-is , nem figyelmeztvén a' Tisztjek intésére , egy Töröknek-is pardont nem adtanak , hanem 59-et azok közül öszve-apritottak , 15 lovakot el-prédáltak , és azzal visszsa-tértek. Ezen Régimentbéliek , a' mostani háboruban különösön jól viselik magokat ; mikor néha azt kérdi töllök a' Tisztjek , hogy kinek van kedve itt vagy amott az ellenségre rá-ütni , ilyenkor tsak nem az egész Régiment elé akar állani , hogy neki kedve van az ütközetre , — és alig tudnak valakit a' Seregből erővel-is hátra hagyni.

A' Konstantzinápolyban lévő Orosz Követ Bulgakov Urat , hijában szabadította-ki a' Magyar Kurir a' 7-toronyi fogságból ; mert az ujjonan érkezett bizonyos tudósítások-szerént máig-is ottan van ; Báró Herbert Ur pedig a' mi F. Udvarunk'

vólt

vólt Internuntziusza a' héten szerentséfen Bétsbe meg-érkezett.

Azt olvassuk a' közönséges tudósításokból, hogy Svétziának vagy előbb kellett volna fel-nyitni a' szemét, vagy már most tsak húnnya-bé ; mivel , mig ezek a' hadi-készületeket tették , addig az Orosz Sereg nagy erővel Finniába bé-ütöttek és azt el-foglalták. Ha ez bizonyos talál lenni — oh be el-bámúl ezen 12-dik Károly vólt Svédok Királya az hóltak Országában. — De még többek itt a' Környülállások ; mert — Azok a' Politikusok, kik a' titkos-tanáts-házok' firhangjai alá-is ottan ottan bé-kúkkantani kívánnak, azt erősítik , hogy Anglia-ország és Pruszszia meg-edgyeztenek vólna Svéd-orzággal, hogy a' Törököt akár mi uton módon kényszerítsék Krimiának Muszka kézbe-való adására ; ugy mindazonáltal . hogy Orosz-ország-is azonban kényszerittessék Liflándiát és egész Finiát a' Svédoknak által-engedni.

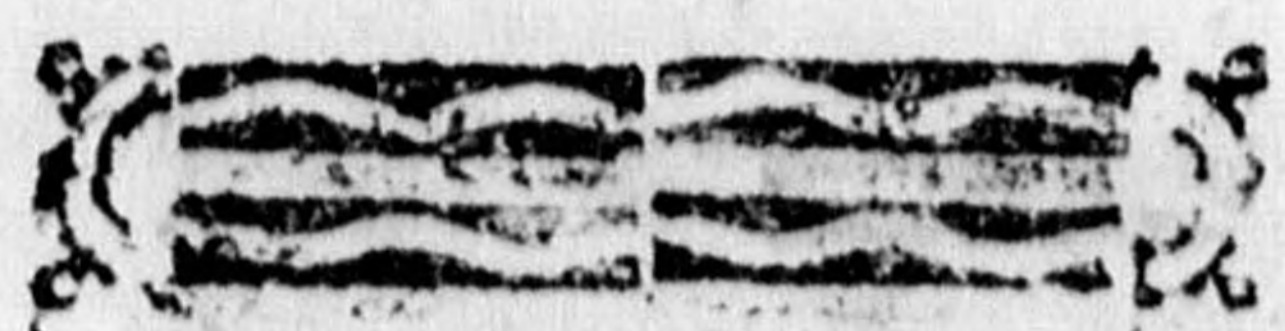
A' múlt 2 napokban az Orosz Udvar' Bétsben lévő Követje Hertzeg Gallitzin Urnak Udvarában közönséges vendégségek és öröm innepek tartatának — azon Orosz Kurirnak meg-érkezésének, ki azt a' bizonyos tudósítást hozta vala, hogy az Orosz hajós Sereg, minekutánua a' Khotzimba eleséget vivő Török hajót el-fogta vólna , a' Fekete Tengeren lévő Török hajós Seregre olly szerentséfen ütött rá, hogy azt, a' mint más tudósításból tökéletesen meg-látjuk, olly semmivé tette , hogy ezen háboruban magát többé öszve-nem szedheti ; sőt némellyek azt mérik mondani, hogy az Egyiptomi

Zenebona' tsendesítéséből fogát Szerentsésen hazahozott Kapután Bafa-is, ezen Tengeri Seregnek fő Vezére, meg-őszült szürke szakállát a' Tengerbe meritette. — Leg-főbb Orosz Vezér Románzov, ki-ről az iratik, hogy most az egész Orosz Birodalombéli szárazon tsatázancó hadi-népnek fő és egyedül való igazgatásbéli hatalmát kezéhez nyerte, meg-értvén ezen Tengeri-ütközetnek Szerentsés ki-menetelet, leg-ottan minden Táboraihoz Követet küldött és ujj parantsolatokat osztogatott-ki, olly fel-tétellel, hogy meg-mutathassa a' szárazon a' Törököknek merre az út a' Mahumed Országa-felé. — 3 napok alatt Bétsböl-is 8 Kurirok indultanak-ki — most fogunk már valamit hallani — minthogy már egész Móldova tsak nem el-van a' két részen lévő F. Tsászári Néptől foglalva, és már most Románzov és H. Kóburg Oláh-országot-is kezdik minden órán a' Sas' körmei közé foglalni. — Már most a' Köppenyege természetü Velentzei Közönséges-társaság-is, ki tsak a' Tengeri tsatának ki-menetelet várja vala, hogy magát merről jobb szél fúna arra fordittaná, könnyen meg-határozhatja.

A' Fő Hadi-tanártól ki-adatott jelentések ezek:

(***) A' Belsaniai Táborból Jun. 28-dikán jelentik, hogy ezen napon 6 Török-hajók a' mi sán-tzainkal által-ellenben meg-állván keményen kezdetek a' benne lévők mi felénk ágyuzni, de mihelyt innen felöl-is el-kezdődött az ágyuzás, amazok elszaladoztanak. — Ugyan azon napon, egy 20 esztendőös Musztafa nevü szép ifju Török Zászló-hordó-

dozó (Bairaktár) Zászlóstól edgyütt Belgrádból mi hozzánk által szökött. — A' Gr. Vartensleben keze alatt lévő Grál Gr. Aspermont, Kubinból Jun. 21-dikén jelenti: hogy a' Szabad-seregbéli Fő Hadnagy Bránovátzki, az egész Afegovátz nevü Török falunak lakosait, kik mi hozzánk által szökni kívának vala, minden jovaikkal marháikkal és tselédjeikkel edgyütt Kulisnál mi hozzánk által kísérte. — Hogy a' mi hozzánk való által szökésnek útját a' Törökök el-rekeszthessék, Jun. 23-dikán jó reggel, Szemendriából és Posarovátzból mindenikből külön-külön 600 lovas, és 300 gyalog Törökök 11 Zászlók alatt, Moráva és Kullis-felé meg-indultak. Ezen hirt Grálm. Aspermont, Kapitány Mihánovits-tól Ofztrováról meg-hallván, mingyárt a' Vürtembergi Dragon. Májor Festenberget, a' parton egy néhány tsoport katonasággal el-rendelte, Fő Hadnagy Bránovátzkinak az ellenség közelgetését meg-izente, a' Bánál Német Rgmtből egy Kompániát, egy 6 fontos gollyóbifü ágyuval, a' Monofztritzi Tsárdához állított, hogy az ott lévő által-járó hajókat őrizzék: 10 órakor délben a' Posarovitzi Törökök a' Morva-feiöl el-érkezvén, a' Szabad-seregbéli Fő Hadnagy Bránovátzkira ütöttek, a' kit már szintén körül vett vala az ellenség, midön Grál Aspermont meg-érkezvén, azokra ágyuzni kezdte; melytől a' Törökök meg-rémülvén, rendeletlen lietségge vissza tértenek: estyéli 4 órakor a' miéink-is Kubinba vissza-húzták magokat. Részünkről itt 5 esett-el, és egy Szabad-sereg-béli meg-sebesített: a' Törökök közüll-is 5 esett-el, 11 pedig meg-sebes-

beztetett. — Az Orsovai Balsa Jun. 24-dikén, 100 Törökökkel és edgy 1 fontos gollyóbifü ágyuval vizsgálódni Tékiáig elé jött vala, ott 8-szor lötetett az gyujával mi-felénk, de Ó-Orsováról-is menvén feléje egynéhány ágyu-gollyóbis, mihellyt edgy közüllök el-esett, a' többi jobbnak ítélte visszsa térni. — Gr. Vartenslebennek jelentése-szerént: Jun. 28-dikán Posarovátzról 30 Zászlók alatt, 5000 főből álló többnyire lovas Törökök, Ráma nevü helylységet körül vévén, a' benne őrizeten lévő Belgiojofogyalog Rgmtbéli All-Hadnagy B. Loprestit, 23-mad magával öszve-apritották; minekutánna ezek közel 3 óráig keményen óltalmazván magokat, a' Törökök közül sokat el-ejtettének volna (a' mint már ezt fellyebb edgy különös tudósításból ugy meg-irtuk, a' mint itt ki-adatott.) — A' Tserovliáni Táborból Hertzeg Liktenstáin által jelentetik, hogy Juniusn. 26-dikán 10 órakor délben még 1000 lovas Törökök érkeztek a' Török-Dubitzánál lévő Török Táborhoz, kevés idő múlva ismét ezeren érkeztenek-meg oda a' Trávnyiki Bafsával: már dél tályban Szlabiniánál és a' Jehovai Tsárdáknál felesen kezdték magokat mutatni a' Törökök, kik az ütközethez készülnek vala, és egynéhány százan közüllök az Unna-vizén által-is jövének: de mihelyt a' Szabiniai Sántzból a' mi jól tzélozott ágyuink fel-lobbanának, nem külömben a' Jehovai Tsárdáktól-is a' mi ágyuzásunk el-kezdödék és egy-néhány Törökök tsak hirtelen el-esének; meg-változtatván szándékjokat a' Törökök visszsa térének. Ugyan azon időben a' Tserkvini és Bogálsi, a' minap el-égetett

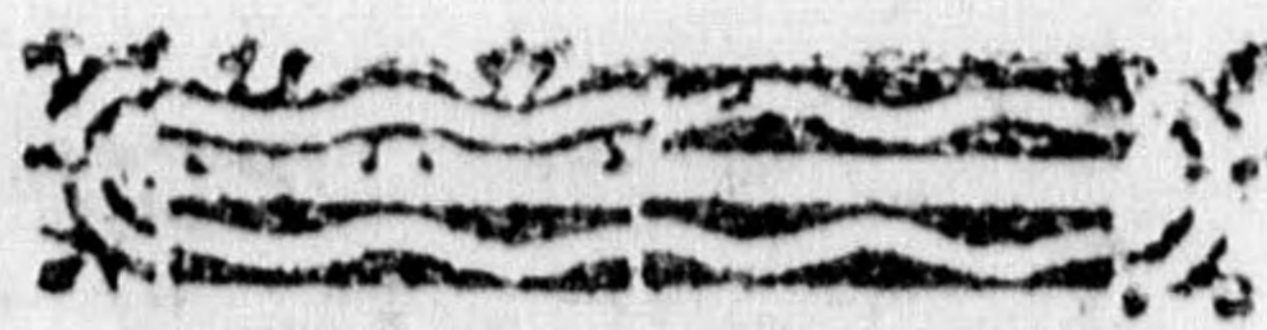

Tsárdáknál-is egynéhány száz Törökök a' vizen által szándékoznak vala ; de némely ágyu-gollyóbifok és Húszárok által meg-térítettének. — Jun. 27-dikén dél tályban kétszer ütöttek a' Törökök a' mi Dubitzánknál lévő hidnak őrizetére, de a' mi sántzainkból-is kemény ágyuzás menvén reájok, mi-nekutánna 12 közüllök el-esett volna, vissza-térte-nek ; az ágyuzást ugyan egész estvéiglen folytatták, melly által a' Várasdi Sz. Gy. Rgmtből egy köz-ember el-esett, a' 2-dik Bánál Rgmtnek Obersterének Jellatsitsnak pedig Dubitzán fellyül a' Sántzban, egy 12 fontos Török gollyóbis, az oldalán függő kardját hüvellyestől edgyütt el-hordotta, és a' lábán egy nagy vak ütést tett. A' követke-zendő éjtszakán szüntelen nyughatatlankodott az el-lenség, ugy hogy a' mi Sergeinknek viradtáig fegy-verben kellett állani, de más-napi 9 órakor meg-tsenedesedett az ellenség, és el-takarodott. — 28-dik-ban dél-után a' Bogálsi el-égett fogadónál ismét egynéhány százan a' Törökök által szándékoztak, de azon módon mint az előtt vissza verettek. —

A' Szluiner Rgmtbéli Oberstlájdnak Bajalits Jun. 20-dikán estve meg-értvén, hogy Klaousnál feles Török-ség gyülekezett-öszve; mingyárt a' maga keze alatt valókkal és edgy 3 fontos gollyóbisu ágyuval a' Glina folyó-vizének partján készült sántzba ment: más nap jó reggel 100 főből álló lovas Törökök Szvinitza-felé egyenesen hozzája indultak, kikre Oberstlájdnak Bajalits, mihelyt az ágyu hozzájuk el-szolgált, tüzelteni kezdett: a' Törököknek két lo-vok el-esvén, nem bátorkodtak közelebb jöni, ha-

nem a' Tzekinai és Mullivátzi erdő felé visszafordultak, a' hól még 2 tsoportban 400 Törökök valószínűleg rejtekben, olyan szándékkal, hogy ha az elsők szerentsélen járnának, tehát ők Kerisztinára beüfcsenek. — Az Oguliner Rgmtbéli Obester Pehárnyiktól ki-küldetett kerülő vigyázat, Jun. 22-dikén a' Tettini erdőben egy tsoport Törökségre talált; ezek között tsatára menván a' dolog, részünkről 3-man meg-sebesítették, a' Törökök közül-is pedig 3 el-esvén, többen meg-sebesítették, ezzel a' Törökség Tzéttinbe visszafordult. — Az első Bánál Rgmt Obestere Gróf Pejatsevitstól Kládusa-felé ki-küldetett kerülő vigyázat, (patrol) a' mely a Káplárból és 38 köz-emberből áll vala, 200 rejtekben lévő Törökök által meg-támodtatott: de a' Káplár jókor észre vevén az ellenséget, lármát lövetett, és lassanként nyomulni kezdett visszafordult: fel-lármázódván a' Kládusai Várban lévő Törökök is, ágyuzni kezdetek a' Káplárra; de az Obester Pejatsevits, a' Szyinitzában lévő keze alatt valókkal a' Glina vizén által menván, nem tsak a' Törököket kergette-el, hanem a' Kládus Várából tüzelő ágyuknak-is, a' maga ágyui által halgatást parantsolt; a' Törököknek fogadóit, tsárdáit fel-gyújtatta, és azután a' magáéival a' vizen ismét visszafordult. Itt a' Káplár tsak egy legénnyit vesztesítte-el, ezen kívül edgy Stráfa-mester sebet kapott: a' Törökök között pedig 9-en estenek-el, és többen sebesítették-meg. — Erdélyi Komendirozó Grál Fábris Ur Jun. 25-dikén küldött jelentésében, emlékezik arról-is, hogy a' gyalog Székellyek Obestere

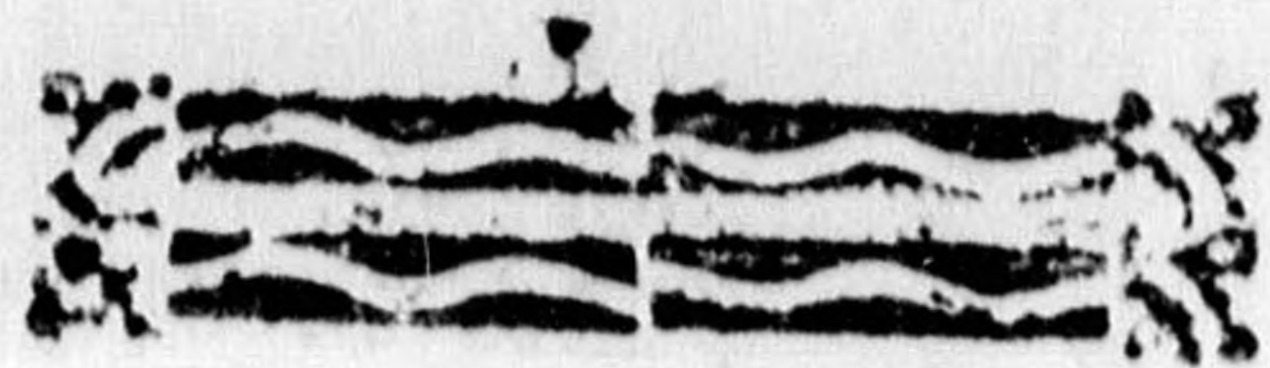
Horváth Ur Petruskánból Adfudra menő útjában Jun. 19-dikén 3000 Törököktől meg-támadtatván, közöttök igen vakmerő véres tsata támadott, a' melybeu 300 Törökök el-estének, egy-néhány százan meg-sebesittenek és el-üzettenek; (a' mint erről egy különös tudósításból fellyebb-is emlékeztünk ennyi különbséggel, hogy a' részünkről el-estett Kapitánynak nevét fel-nem tehattuk; ez vólt Vajda Kapitány, és tsak alig ha nem az, a' ki Horát el-fogta vólt) Vajda Kapitányon kívül itten részünkről 35 gyalog Székellyek és 18 Húszárok estenek-el: egynéhány Szabad-seregbéliek pedig el-fogattak. Erről közelebbről bővebben. (**)

Még is a' Márs piatzáról való jegyzések.

A' minden-napi sok-féle hadi-készületeket — ki-gyözné le-irni? Eddig még Bétsben tsak a' Vár Sántzaiban hevert ágyukat emelgették szemünk lát-tára; de már ezekhez tegnap előtt a' fegyveres Ház' Udvarán-is hozzá nyúltanak, és szemünk előtt rakják vala a' nadgyát szekerekre, mellyhez a' Vár Sántzában gollyóbifokat-is indittának útnak. — Hogy már most nem tréfa légyen a' dolog meg-tetszik abból, hogy a' m. h. utolsó napján egy Kurir érkezék Zemlinből, ki ő Felségétől egy petsé-tes Levelet hozott vala, melyre reggeli 3 órától fogva estvéli 9-ig vala a! hadi-tanáts öfzve-gyülve, hól a' Tisztes öreg Atya Laudon-is szüntelen jelen vala; sőt már egész éjtszaka-is tartatott hadi-tanáts. Ezek, a' mikről itt tanátskoznak titkok, azt

Ujság-író-orrookra nem függesztik; azért azokból semmit sem tudhatunk; azonban a' közönséges hírekből azt tudjuk, hogy az ujj katona szedés az egész Ts. K. Birodalmokban rendkívül való — még pedig azt mondják azért: mert már most a' Törököt minden szegeletben egyszeriben fogják megszorítani. — A' Horváth-országból vett Levelek-szerént a' Bosniai és Török-Horváth-orzági széleken már-is olly nagy lármák között folynak a' dolgok, miólta a' Török Sergek ott megszaparodtanak, hogy a' szárnyas állatok azt a' földet kerülni kén-telenítettnek. Ezek égetnek, ölnek és prédálnak mindenütt a' hól lehet; de mindenkor nagy veszedelmekkel magoknak; mert a' Parasztoknak-is fegyverek és más hadi-készületek lévén, — mellyik Paraszt engedi örömeit, hogy el-hajtsák a' rudas ökrét? azonban a' hadi-nép éjjel nappal fülel. — Edgy Levélből azt olvasuk, hogy ő Felsége ezen részre a' Lovas-sergek' fő Vezére' Hertzeg Liktenstáinnak egy Levelében ezen szókat írta volna: „ Tsak várakozással kedves Atyámfiak! edgy két hét alatt Török kenyeret fogunk enni, és jó óltsóbort fogunk neája innya. „ — Ugy tudósítottunk, hogy 700 Tzigányok kenyeret és fegyvert instálnak legyen ő Felségétől a' jelen való háborura, hogy ök-is a' Szabad-sergek között prédálhassanak, mely mesterséget többnyire azon-kivül-is fundamentoson tudnak. A' körmekről esmervén ezen fekete Oroszlányokat JOSEF, 2 heti várakozást engedett nekik, hogy akkor választ fognak kapni. — Mióltától fogva ezen háboru el-kezdődött, a' hadi

Kantzelláriához tett tudósítások-szerént a' F. Ts. K. gyalog Sergeknél 587 kadétok — 776 All-Tisztek — és 163 köz-emberek lettenek valóságos Hadi-Tisztekké — hát még a' Lovas Sergeknek — hát, hány Tiszt Ur nem mozdittatott a' rang lajtorjáján fellyebb? — A' F. Tsászár nem régiben (ugy iratik Zemlinből) az egész Nagy Tábornál lévő Vezéreket és minden Stab Tiszteket (a' Kapitányon fellyül valók ezek) öszve hivatá, és ezeknek sokasága között maga közből-állván így szólla: „Nó most kedves Uraim — a' Porta, a' mint kegyelmetek tudhatják, minden békefélségbéli kívánságunkat megvetette! és már most nekünk valósággal és bátor erővel kelletik a' fegyverhez nyúlnunk, azért — Hát volna valaki kigyelmetek közzül olyan, ki inkább kívánna hátra maradni, mindsem az Ellenséggel egész el-tökéltt indulattal szembe menni, jelentse magát, és térjen-vizslya. Ekkor minden Tiszt Urak jobb-kezekkel meg-tsapván Szivek alatt függő fegyverjeket, életeket és halálokat, a' Haza és ő Felisége óltalmára fel-áldozni egy szivel és szájjal felkiáltának. Mit nem tselekeszik az uralkodó Fejedelemnek személlyes jelen-léte a' maga népe szívében? — tsak a' nem tudja és érzi azt, kinek érzékenységei tompábbak, hogy sem ő gyönyörüséget lelhetne abban, hogy ő az ő és Hazája fejével ugyan azon egy Táborban fekszik, az ő Királyával és Tsászárjával egy söt, edgy kenyeret eszik, egy fegyvert és köntöft visel; azt — ugyan azon ellenség előtt álló hadi-rend előtt, mellyben ő áll, kivont fegyverrel szemléli — azzal társalkodik, be-
szél,

szél, és azt mintegy vele edgyütt tsatázó Pajtásának nevezheti. — Minden órán lészzen a' Magyar Kurirnak mivel bé-áljon a' maga Erd. Olvasóihoz! — Az Austria Ház egy főbb Oszlopja, a' Státus Kantzellárius Hertzeg Kaunitz, ki eddig ezen időben a' maga jószágába szokott vala ki-menni, testének és egészségének meg-frítségére; most Bétsben igen egészséges állapotban vagyon, és gyakran 24 óra alatt-is alig alhatik 3-mat. Be-bóldogok a' mirasztjaink; kik estvig aratván akkor jól laknak, le-fekülznek és virattig alúznak. A' Kormányzó és más főbb Hivatalokban lévő Urak a' Hazának leg-nagyobb terhe alatt fekvő Tagjai. — Hamburgban, az oda való Svéd Követ nyilvánosságosan kihirdette, hogy azok a' Seb-orvosok (Borbély; de nem tsak borotvál) kik a' Svéd Táborhoz szolgálatba menni kívánnak, nálla jelentsék magokat — tehát a' Svédok' dolga sem tréfa! — Edgy nyomtatásban meg-jelent tudósítás-szerént a' F. Ts. és Királyi Tábornál el-esteknek száma még tsak 2613 fejekre mégyen; a' Törököké pedig 8075 azokon-kivül a' kiket magokkal el-vittének.

Ama Sabátsi tsatában meg-sebesített, már kétszer [meg-hólt, és 3-dikszor lábát el-vesztett Vitéz Hertzeg Ponyatovszki a' múlt Szombaton Bétsbe érkezett és egy néhány napot itten fog múlatozni. A' Szenes-piatzon el-vágott lábbal le-festve maga-is meg-nézte a' maga képét — de, pedig hogy a' láb, melynek kár vólna el-mettzetni, már-is olly jól áll a' maga helyén, hogy már arra fel-is alhat, és a' játék-néző-hellyeken-is meg-jelenhetik. Most a' feredőre mégyen, és mihelyt lóra ülhet vissza-szándékozik a' Táborhoz.

(Toldalékkal.)

TOLDALÉK.

az LV-dik

MAGYAR KURIRHOZ.

Hertzeg Kóburgnak Sergei Khotzim mellett, egy Lembergöl a' m. hónap' 25-dikén költ jegyzés-szerént, illyen formán feküsznek: Grál Jordis áll a' Dnizter partján Okopinál, a' melly hid ezen folyó-vizen Bilovtzenél készült, azon túll áll, a' Török-földön, Khotzimhoz nem meszse a' Barkó Húszárok Májora Kvietovszki; némely lovas-és gyalogsággal; mellyek a' Jordis Sergének elől-járó őrizetei: (avantgarde) inntől-fogva a' Hertzeg Táboráig mindenüvé szélső vigyázatok vagynak ezen Generálisok Szauer, Splényi, Thürheim, és Smerzing: a' Hertzeg Táborá tsak edgy óranyi földre van Khotzimhoz: jobb kézről az elől-járó őrizet vagyon az Obftláj. Karaitzai keze alatt, melly áll 1. Batall. gyalogságból, 2. Osztály Húszárokból, Stutzofokból, és szükséges ágyukból; ezek leg-közelebb állanak Khotzimhoz, egy dombra jó módal bé-sántzolva. Az ellenség pedig illyen formán fekszik: a' Várban vagynak az erősségre rendelt Török Sergek és ágyufok; a' Konstantzinápolyi nevü Hostát Jantsárokkal van meg-rakva; e' között és a' Vár között fekszik a' Tsérulu Basa Táborá, de nem sokáig fog ott fekünni.

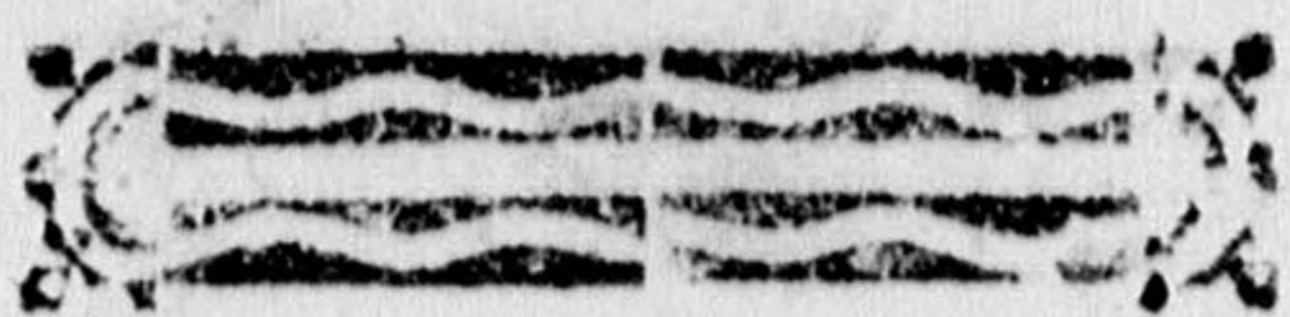
Ö Felségének Billétje a' Lembergi Igazgatóhoz
 „; Kedves Grófom Brididó! Az első Gárnitz Rgmt-
 béli Vitéz köz-katona Gréger, a' ki életének kotz-
 káztatásával a' forból ki-ugrott, egy Török Zászló
 hordozójának neki-ment, azt meg-ölte, és a' Zász-
 lót el-hozván, azzal a' rendbe visszontag helyére
 állott; kért engemet, hogy ő Tartomány-Drago-
 nyosra lehessen: azt a' kérését én nékie meg-adom;
 ezen kívül a' mig él, minden esztendőben 100 fo-
 rintokat rendelek számára. Kegyelmed azért édes
 Gróf Uram tégyen rendelést, hogy azon köz-kato-
 nának ezen két dolgok haladék nélkül meg-adas-
 sanak. Josef m. k. “ — Ö Felsége ugyan szándé-
 kozott ezen említett vitézt Grégert, köz-legénység-
 ből töltént Zászló-tartóságra léptetni, de ő a' tiszt-
 séget nem vette-el, inkább szeretvén olyan Drago-
 nyos lenni, a' hól esztendőnként 250 forint fizetése
 vagyon, az említett 100 forint ajándékon-kivül.

A' Kárlovitzi Görög Érsek a' múlt hónapban
 4 Püspökökkel edgyütt Zemlinbe ment az ő Felsé-
 ge udvarlására, a' kiket-is kegyelmesen fogada és
 asztalához méltoztata; — a' Bolieftzei Hidnál a'
 Száva mellett tfinált föld várral által ellenben fek-
 szik egy Sabrifz nevü Török falu; és minthogy a-
 zon a' tájon egy Török sem jön már többet a' nap
 fényre-ki; a' Keresztyéneknek alkalmatofságok elég
 van, hogy által jöhessenek, még pedig a' nevezett
 hidon sokszor ugy öszve-tódulnak, hogy alig jöhet-
 nek által. Minden-felé marháikat által-hozzák, a'
 mellyeknek a' száma egy kis időtől fogva 1. milli-
 om darabnál többre megyen.

A' bizonyos tudósítások-szerént 1786-ban Magyar-országból 17 milliom 600-ezer fort. érő jószágot vittek-ki, és 12 mill. 100-ezer for. hoztak-bé, és így ekkor a' tsupa nyereség 5 mill. 500-ezer for. 1787. ki-vittek 17 mill. 800-ezer forint árrát, bé-hoztak 13 mill. 800-ezer for. és így ekkor 4 milliommal többet hordtak-ki. Ezen-kivül a' múlt esztendőben a' ki-hajtott Ökrökért 3 mill. 479-ezer for. jött-bé, a' tehenekért és borjakért 70-ezer, a' Sertésekért 1 mill. 500-ezer, a' gyapjuért 2 mill. 460-ezer for. ki-készített gyapjut hoztak-bé 1 mill. 100-ezer for. rezet vittek-ki 2 mill. 290-ezer for. terméft 2 mill. 720-ezer for. bort 930-ezer for. azonban most az Armadia is summálfson költ az Országban. —

Meg-érkezett Belgrádhoz egy 40-ezerből álló Török Sereg, kik a' Várnak háta-megé szállottanak Táborban, és a' kiknek meg-érkezésekkel az eleségbéli dolgok halhatatlan drágákká lettenek. — A' m. h. 29-dikén költ Lembergi Levelek azt írják, hogy Muszka Grál Szoltikov 28-dikban a' Dnizter vizén által-jött Móldovába, és 13-ezere magával Khotzim körül foglalt helyet magának. Hertzeg Repnin nem külömben a' Bog vizen által költözvén, Oszakov Vára-kapuin 50-ezere magával köztogtat, mihelyt meg-halja, hogy G. Románzov Benderhez meg-érkezett. 5 Váarak vagynak tzélban az egy időben való ostromra.

Valentziának Kullera Várofsában, edgy Mafz Sebeltyén nevü Parafztnak 15 elztendöktöl fogva való felesége 6 rendben szült mindenkor többet egy gyermeknél: elsöbben szült egy fiut és egy leányt, mellyek közüll a' leány most-is él; másodszor és 3-adszor hasonló-képpen, kik közüll a' fiak élnek; 4-edszer 2 fiut és egy leányt, ezen leányka meghólt; 5-ödször ismét egy párt; most hatodszor a' nyóltzadik hónapban 3 fiut és egy leányt hozott a' Világra, szép ép elevenségben, 5 nap múlva jött még az 5-dik-is egy leányka, de ez már halva lett; a' más 4-is még nem tudván szopni, 9-ed napra mind meghóltanak. E' szerént azon Afzfzony 6-rendben 16 gyermeket hozott a' Világra, mellyekből 5 fiu és egy leány frifs egélségben vagnak az anyyokkal edgyütt. Ritka példája ez az afzfzonyi tenyészöségnek, hogy mindenkor többet hozzon egynél a' Világra! Peloponefusban egy Afzfzonyról iratik, hogy 5 rendben mindenkor 4-et szült: de ez-is régi dolog talám nem-is lehet igaz. Már annak példáit lehet találni, hogy egyfzeri fáradtsággal 5. 6. 's 7. gyermekek-is születtettek: a' mint esméretes Historia az, hogy Gróf Mitzbánnak felesége egy halsal 7 fiakat szült, kiktöl Magyarországon és Erdélyben 7 nevezetes Familiák vették eredeteket; ezen Historia mesésnek tartatott ez elött; és nem rég hogy ennek igazsága hiteles bizonyyságok által meg-eröfittetett. Egy Bartolin nevü Orvosnak bizonyysága-szerént; Romában edgy Afzfzonynak 8 gyermekei születtettek egyfzerre.